ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 25.11.2025 г.
COM(2025) 957 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно икономическата политика на еврозоната

{SWD(2025) 957 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно икономическата политика на еврозоната

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 136 във връзка с член 121, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета[1], и по-специално член 3, параграф 3, буква а) от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси[2], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) Препоръката на Съвета относно икономическата политика на еврозоната е неразделна част от годишния цикъл на макроикономическа координация. В нея се предлагат насоки за държавите членки от еврозоната, съобразени със специфичните предизвикателства, пред които е изправен Икономическият и паричен съюз.

(2) Препоръката служи като инструмент за подпомагане на определянето на политическата програма на Еврогрупата и за насърчаване на политическите дискусии по въпроси от общ интерес, като спомага за насърчаване на съгласуваността и сближаването на политиките на Съюза и националните политики. Като осигурява общо разбиране за основните приоритети на политиките, тя допринася за по-ефективна координация на политиките, укрепва устойчивостта и повишава капацитета на еврозоната да реагира на външни сътресения, като същевременно се възползва от възможностите за устойчив и приобщаващ растеж, запазва стабилността и подпомага прехода към декарбонизирана и цифрова икономика.

(3) Еврозоната е изправена пред по-несигурна глобална среда, отколкото в който и да е момент през последното десетилетие. Геополитическото напрежение, по-

[1] ОВ L 1263, 30.4.2024 г., стр. 1.
[2] ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

специално продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна, която засяга източните гранични региони на ЕС, както и появата на по-фрагментиран, многополюсен световен ред променят търговските и финансовите модели. Едностранните подходи на основни партньори, особено в областта на търговията, доведоха до неуредени пазари и повдигнаха въпроси относно надеждността на дългогодишните международни рамки. От една страна, тези събития представляват външни сътресения, които нарушават световните вериги на доставки и създават нестабилност в търговията, капиталовите потоци и енергийните пазари. От друга страна, те подчертават значението на икономическата сигурност и стратегическата автономност като компоненти на икономическата устойчивост и подчертават спешната необходимост от инвестиции в критични способности и кръговост. В този контекст компасът за конкурентоспособността[3] — стратегическа инициатива на Европейската комисия — предоставя ценна рамка за оценка както на предизвикателствата, така и на възможностите. Чрез определянето на три приоритетни области — преодоляване на изоставането в областта на иновациите, декарбонизация на икономиката и намаляване на стратегическите зависимости — в него се посочва къде Съюзът и еврозоната трябва да съсредоточат усилията си за осигуряване на просперитет в един бързо променящ се свят. За да се използват възникващите възможности, от съществено значение са ориентираните към бъдещето политики, по-тясната координация между държавите членки и подновеният акцент върху иновациите. Чрез преодоляване на структурните уязвимости и задълбочаване на единния пазар, като същевременно се укрепват сигурността и автономността, Съюзът и еврозоната могат да превърнат външния натиск в двигател на дългосрочната устойчивост и глобалното влияние.

(4) Икономиката на еврозоната продължава да се доказва като устойчива. През първите девет месеца на годината икономическият растеж надхвърли очакванията. Тези по-добри от очакваните резултати първоначално се дължаха на рязкото увеличаване на износа преди предвижданото увеличение на митата, но показателите за инвестициите в оборудване и нематериални активи също бяха по-високи от очакваното. Като една от най-отворените големи икономики в света еврозоната се очаква да усети натиска на нарасналите ограничения и напрежение в световната търговия. В резултат на това вътрешното търсене е и се очаква да остане основният двигател на растежа, подкрепен от стабилен пазар на труда, подобряване на реалните доходи и като цяло благоприятни условия за финансиране. През 2026 г. икономическата активност вероятно ще остане ограничена от по-бавното външно търсене поради търговските рестрикции и продължаващата глобална несигурност. Като цяло се очаква реалният БВП в еврозоната да нарасне с 1,2 % през 2025 г. и с 1,2 % през 2026 г. Перспективите за растеж продължават да се характеризират с висока степен на несигурност, като преобладават рисковете от влошаване.

(5) Инфлацията в еврозоната продължава да е умерена. От пролетта на 2025 г. инфлацията се колебае около равнища, съответстващи като цяло на ценова стабилност. Общата инфлация (ХИПЦ) беше 2,1 % през октомври 2025 г., докато базисната инфлация (без храните и енергията) остава по-висока — 2,4 %. Очаква се базисният ценови натиск да остане овладян от неотдавнашното поскъпване на

[3] COM(2025) 30 final.

еврото, засилващата се конкуренция при вноса и забавянето на растежа на заплатите. Въпреки че наскоро инфлацията в еврозоната се доближи до определението на ЕЦБ за ценова стабилност, в някои държави членки инфлацията остава висока. В този контекст Европейската централна банка (ЕЦБ) спря цикъла на парично стимулиране, който започна през юни 2024 г. Между юни 2024 г. и 2025 г. лихвеният процент по депозитното улеснение беше намален с общо 200 базисни пункта, като спадна до 2 %. В резултат на това основните лихвени проценти в еврозоната понастоящем са близки до повечето оценки на естествения лихвен процент. В перспектива Комисията прогнозира, че общата инфлация ще бъде 2,1 % през 2025 г. и 1,9 % през 2026 г. Рисковете за прогнозата за инфлацията са като цяло балансирани, като повечето измерители на дългосрочните инфлационни очаквания продължават да бъдат около 2 %, като по този начин подкрепят стабилизирането на инфлацията около целта. Това показва, че политиката на ЕЦБ е била надеждна, като е стабилизирала очакванията и е насочила инфлацията обратно към ценова стабилност.

(6) През последните години се наблюдаваха значителни подобрения във фискалната позиция на еврозоната като цяло: от 2020 г. до 2024 г. средният дефицит намаля от 7,0 % от БВП на 3,1 % от БВП, докато съотношението на дълга към БВП намаля с 10,1 процентни пункта, достигайки 88,1 % от БВП през 2024 г. В бъдеще фискалните перспективи сочат умерено влошаване, като се очаква дефицитът да нарасне до 3,2 % от БВП през 2025 г. и 3,3 % от БВП през 2026 г. в резултат на нарастващите разходи за отбрана, заедно с продължаващия растеж на разходите за лихви и известен недостиг на приходи. Съотношението на дълга към БВП се очаква да нарасне до 88,8 % от БВП през 2025 г. и до 89,8 % от БВП през 2026 г., което отразява по-неблагоприятната разлика между лихвите и растежа и трайните първични дефицити. Предвижда се фискалната позиция да остане като цяло неутрална през прогнозния период както в ЕС, така и в еврозоната, макар и със значителни различия между държавите членки. Фискалната позиция се определя от фискалните планове, препоръчани от Съвета в съответствие с рамката за икономическо управление на Съюза, гъвкавостта, разрешена съгласно националната клауза за дерогация, за да се улесни преминаването към по-високи разходи за отбрана, както и въздействието на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) и други фондове на ЕС.

(7) Промяната на обстановката в Европа по отношение на сигурността подтиква към преход към значително увеличаване на разходите за отбрана в целия Съюз. Членовете на НАТО поеха ангажимент за нова цел от 5 % от БВП за разходи, свързани с отбраната и сигурността. Съветът подкрепи тези усилия, като задейства националните клаузи за дерогация съгласно фискалната рамка на ЕС за 12 държави членки от еврозоната. Комисията и върховният представител публикуваха Бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.[4], заедно с плана ReArm Europe, който предоставя на държавите членки финансови лостове за укрепване на отбранителните способности и инфраструктура, включително инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ (SAFE)[5], чрез който бюджетът на ЕС ще предостави на държавите членки до 150 милиарда евро под формата на заеми в подкрепа на инвестициите в отбраната. Този нов

[4] Съвместна бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.

[5] COM(2025) 122 final.

инструмент бе посрещнат със силно търсене от страна на държавите членки, които изразиха интерес да участват и потърсиха подкрепа извън наличния бюджет. Разходите за отбрана остават неравномерни между отделните държави и понякога са силно концентрирани в разходите за персонал. Що се отнася до търсенето, зависимостта от доставяни от САЩ системи и дългите развойни цикли ограничават ефективността и способността за бързо разрастване на производството. Увеличаването на европейското производство, засилването на сътрудничеството между държавите членки и делът на военните стоки, проектирани и произведени в Европа, ще изискват преодоляване на съществуващите ограничения и по-нататъшно интегриране на пазара в областта на отбраната. Инструментът може да осигури краткосрочни до средносрочни макроикономически стимули, при условие че обществените поръчки използват европейския промишлен капацитет, а големият му потенциал за иновации създава възможност за дългосрочни ефекти на производителността.

(8) Фискалната позиция в еврозоната продължава да бъде подложена на натиск, като бюджетните дефицити и равнищата на дълга все още са над съотношенията отпреди пандемията в няколко държави членки и не се очаква да намалеят в близките години. Спазването на фискалните планове, препоръчани от Съвета за запазване на устойчивостта на обслужването на дълга, ще трябва да върви ръка за ръка с допускането на натиск върху разходите, произтичащ от необходимостта от подобряване на отбранителните способности, укрепване на конкурентоспособността и увеличаване на инвестициите по стратегически приоритети, включително в критични способности и инфраструктура, както и за бюджетните разходи, свързани с все по-честите събития, свързани с изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда, загубите от които са частно застраховани само в ограничена степен. Тези значителни и конкуриращи се нужди от разходи ще изискват постепенно преразглеждане на приоритетите на публичните разходи, предприемане на мерки за ограничаване на нарастването на разходите, свързани със застаряването на населението, подобряване на качеството на разходните програми и проучване на възможностите за мобилизиране на допълнителни приходи. Намаляването на разликите в данъчното облагане чрез подобряване на спазването на данъчното законодателство, включително чрез цифровизация, справяне с избягването на данъци и отклонението от данъчно облагане и борба с агресивното данъчно планиране продължават да бъдат важни, за да се гарантират справедливи и ефикасни данъчни системи. Разширяването на данъчната основа и преминаването към данъци, които са по-малко вредни за растежа, като същевременно се увеличават стимулите за работа и данъчните стратегии се привеждат в съответствие с по-широките цели на политиката, би оказало подкрепа за стабилните публични финанси и устойчивия растеж. Разходите биха могли да станат много по-ефективни и насочени към приоритетите на политиката чрез задълбочено използване на прегледи на разходите, анализ на разходите и ползите и инструменти за бюджетиране въз основа на изпълнението. По-специално по-широкото използване на частно застраховане за загуби, свързани с климата, би могло да осигури допълнително фискално пространство. През 2025 г. също и в правилата относно междинния преглед на политиката на сближаване на ЕС като стратегически приоритети на ЕС бяха изтъкнати редица области (отбрана и сигурност, конкурентоспособност и декарбонизация, енергиен преход, жилища на достъпни цени, мерки, свързани с водата, и предизвикателства, пред които са изправени източните гранични региони).

Препрограмирането на оперативните програми и мобилизирането на наличните ресурси ще даде възможност за допълнителни инвестиции в тези области. И накрая, подобряването на ефективността на публичните инвестиции чрез стабилно средносрочно и дългосрочно планиране, ефективна координация между различните области на политиката и равнища на управление, строга оценка на проектите и полезни взаимодействия с частното финансиране биха допринесли за по-висока производителност и фискална устойчивост.

(9) Пазарът на труда в еврозоната остава стабилен въпреки недостига на работна ръка, който намалява, но остава значителен. Безработицата е на рекордно ниски равнища — 5,9 % в средата на 2025 г. Растежът на заетостта се забави и продължава да бъде подкрепян от нарастващото участие на пазара на труда и входящата миграция. В няколко държави членки нетната миграция е основният фактор, допринасящ за растежа на заетостта от 2021 г. насам. Управляваната законна миграция спомогна за облекчаване на недостига на работна ръка в конкретни отрасли и за компенсиране на демографските трудности. В същото време продължават да съществуват значителни различия между групи от населението. Изгледите за 2026 г. сочат продължаващо забавяне на растежа на заетостта и продължаваща ниска безработица, но с трайни различия между държавите членки и регионите. Засилените търговски ограничения и продължаващата несигурност биха могли да окажат натиск върху растежа, а оттам и върху заетостта, както чрез по-високи мита върху износа, така и чрез повишена несигурност в световен мащаб. Растежът на номиналните заплати се забавя след период на бърз растеж. Годишният прираст на компенсацията на нает лице в еврозоната е 3,9 % през първата половина на 2025 г. спрямо средно 4,5 % през 2024 г. Предвид намаляващата инфлация реалните заплати нараснаха с 1,7 % през първата половина на 2025 г., а към средата на 2025 г. покупателната способност на заплатите се беше възстановила до равнищата от 2019 г. в еврозоната като цяло. В перспектива се очаква растежът на договорените заплати постепенно да продължи да се забавя.

(10) Недостигът на работна ръка и умения, съчетан с демографския натиск, продължава да поставя важни предизвикателства пред много европейски сектори и икономиката като цяло. Динамиката на пазара на труда се определя и от текущия преход към цифрова (в съответствие с политическата програма „Цифрово десетилетие“[6]) и декарбонизирана икономика, които създават нови възможности, като същевременно правят някои работни места и умения неактуални. Подготовката на работниците за тази промяна изисква постоянни усилия за повишаване на квалификацията и преквалификация, подкрепени от по-тясно съгласуване между политиките за пазара на труда, предоставянето на образование и обучение и търсените умения. Освен това подобряването на придобиването на основни умения от ранна възраст спомага за полагането на основите за развитие на уменията. Преодоляването на големите регионални различия в уменията и в способностите на човешкия капитал ще бъде от полза за работниците и ще укрепи единния пазар. По-силният акцент върху

[6] Политическата програма „Цифрово десетилетие“ (ППЦД) предоставя споделена, правно обвързваща рамка за управление, която да направлява цифровата трансформация на ЕС до 2030 г. В нея се определят общи цели и задачи на ЕС, които са признати като основен фактор за конкурентоспособността, устойчивостта и технологичния суверенитет на Европа.

образованието и обучението в областта на НТИМ (наука, технологии, инженерство и математика) — области, в които съществува недостиг — също е от съществено значение за поддържане на конкурентоспособността, готовността и технологичното лидерство. Засилването на стимулите за работа чрез изместване на данъчната тежест от труда, включително чрез целенасочени реформи на данъчните и осигурителните системи, както и подобряването на условията на труд в някои сектори ще подпомогнат участието и заетостта. Улесняването на интеграцията на по-слабо представените групи (жени, по-млади и по-възрастни работници, роми и хора с увреждания), които зависят от специфичния за всяка държава контекст, допълнително ще засили предлагането на работна ръка и приобщаването. Участието и процъфтяването на младите хора в работната сила е от основно значение за устойчивия просперитет на Съюза. Същевременно намаляването на бедността и подкрепата за уязвимите домакинства чрез подходящи и устойчиви системи за социална закрила и приобщаване, включително подобряването на достъпа до услуги за полагане на грижи и подобряването на предлагането на достъпни жилища на приемливи цени, са от ключово значение за социалното сближаване. Създаването на качествени работни места и преходи, както и гарантирането на ефективното участие на социалните партньори в изготвянето на политиките и укрепването на социалния диалог продължават да бъдат от съществено значение за поддържане на конкурентоспособността и устойчивостта на еврозоната на структурни промени. Инициативите в рамките на Съюза на уменията[7], пътната карта за качествени работни места ще спомогнат за стимулиране на тези усилия. [8]

(11) Преодоляването на структурните слабости е от решаващо значение за отключването на по-силен и по-устойчив икономически растеж в Съюза и еврозоната. Потенциалът за растеж на ЕС е възпрепятстван от повишаването на производителността, което до голяма степен е ограничено до среднотехнологичното производство и нискоквалифицираните услуги, докато в САЩ се наблюдава по-значително развитие във висококвалифицирани, иновативни сектори, като ИТ услугите. Укрепването на европейския капацитет за иновации и конкурентоспособност в световен мащаб изисква мобилизиране на наличните ресурси във всички региони на ЕС и превръщане на силната му научноизследователска база в продаваеми технологии и продукти. Това изисква по-големи инвестиции в научноизследователска и развойна дейност (НИРД) и знания, по-силни връзки между научните изследвания и промишлеността, по-мащабни екосистеми за иновации и гарантиране на растежа на добре развита промишленост на кръговата икономика. За тази цел единната патентна система представлява ключов инструмент за укрепване на иновациите. Успоредно с това InvestEU[9] мобилизира големи обеми публични и частни инвестиции, включително в разработването и внедряването на иновации, а платформата за стратегически технологии за Европа (STEP)[10] представлява важно средство за насочване на ресурси към стратегически технологии. Въпреки неотдавнашните подобрения системата на рисковия капитал в ЕС също остава фрагментирана и недостатъчно капитализирана, особено по отношение на инвестициите в

7 COM(2025) 90 final.
8 COM(2025) 959 final.
9 ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30.
10 ОВ L, 2024/795, 29.2.2024 г.

разрастващи се предприятия. Разширяването на частния дългосрочен рисков капитал, включително чрез напредък към съюз на спестяванията и инвестициите и устойчива подкрепа чрез публични политики, също е важно за увеличаване на иновациите и подпомагане на НИРД на европейско равнище. Растежът и конкурентоспособността на Европа са възпрепятствани и от структурно по-високите разходи за енергия. Планът за действие за енергия на достъпни цени има за цел да намали цените на енергията и допълнително да намали зависимостта от изкопаеми горива. От съществено значение за тази цел са завършването на енергийния съюз, електрификацията, енергийната ефективност, ускореното внедряване на енергия от възобновяеми източници и чиста енергия, подобреният капацитет на мрежата, включително трансграничните междусистемни връзки и ефективното използване на съществуващите такива, инфраструктурата на интелигентните мрежи и по-голямата гъвкавост на енергийната система.

(12) Добре функциониращите пазари на стоки, труд и финансови пазари са от съществено значение за инвестициите, устойчивостта и производителността. Мобилизирането на ресурси за секторите с висок потенциал за растеж на производителността изисква премахването на пречките пред преразпределението на капитала и труда, включително за улесняване на стартиращите и разрастващите се предприятия. Въпреки големия си принос за благосъстоянието и сближаването на Европа, единният пазар продължава да бъде незавършен — особено в областта на услугите, цифровите технологии и енергетиката — поради вътрешни пречки, регулаторни различия, сложни процедури и пропуски в транспонирането. През май 2025 г. Комисията стартира нова стратегия за единния пазар[11], която ще бъде подкрепена от предстоящата пътна карта за единния пазар до 2028 г., с цел да се намалят пречките, да се предотвратят нови пречки, както и единният пазар да се приведе в съответствие със стратегическите цели на Европа. Настрана от единния пазар, насърчаването на благоприятна бизнес среда с акцент върху опростяването, намаляването на административната тежест и укрепването на управлението на политиките в областта на производителността чрез по-силни национални съвети по производителността би могло да спомогне за повишаване на производителността във всички държави членки. Освен това в контекста на геоикономическа разпокъсаност насърчаването на силни търговски и финансови отношения с единомислещи партньори също би могло да стимулира устойчивия растеж и инвестициите. Структурните реформи, включително когато се подкрепят от фондове на Съюза, като например МВУ и други фондове на ЕС, спомагат за повишаване на конкурентоспособността на държавите членки чрез премахване на пречките пред инвестициите, подобряване на бизнес средата и повишаване на икономическата стабилност.

(13) ЕС генерира изобилни спестявания, за да финансира инвестициите и стратегическите си приоритети. Еврозоната е нетен доставчик на капитал за останалата част от света вследствие на постоянен значителен излишък по текущата ѝ сметка, докато нуждите от инвестиции у дома, включително в областта на НИРД, чистата енергия, адаптирането към изменението на климата и цифровата инфраструктура, отбраната и космическото пространство, остават

[11] COM(2025) 500 final.

значителни. Съюзът на спестяванията и инвестициите[12] има за цел да подобри притока на вътрешни спестявания към вътрешните инвестиции в съответствие с целите за задълбочен и добре функциониращ единен пазар. Той също така има за цел да предостави на гражданите повече възможности за натрупване на състояние чрез инвестиране на капиталовите пазари, като по този начин се мобилизират спестяванията. Това означава засилване на участието на инвеститорите на дребно и финансовата грамотност, мобилизиране на големия набор от активи на институционалните инвеститори в Европа и разширяване на възможностите за финансиране извън банковия сектор за всички предприятия, включително за подпомагане на стартиращи и разрастващи се предприятия. В него също така се призовава за преодоляване на разпокъсаността на капиталовите пазари и за създаване на условия за трансгранични икономии от мащаба чрез по-ефективен и хармонизиран надзор в рамките на единния пазар. Тази програма се основава на траен напредък както по отношение на съюза на капиталовите пазари, така и по отношение на банковия съюз. Чрез задълбочаване на капиталовите пазари инвеститорите на дребно и институционалните инвеститори, включително професионалните и личните пенсионни схеми, биха могли да получат достъп до по-разнообразни инвестиционни възможности за трупане на състояние за гражданите и насочване на средства към европейските предприятия и инфраструктура. Същевременно завършването на банковия съюз ще гарантира по-интегрирано, стабилно и ефикасно финансово посредничество във всички държави членки, като намалява разпокъсаността и укрепва устойчивостта на финансовата система. Взети заедно, тези реформи ще позволят на еврозоната и на Съюза като цяло да реализират изобилието си от спестявания на национално равнище, превръщайки тези спестявания в двигател на конкурентоспособността, иновациите и сигурността.

(14) Еврото играе важна роля като регионална валута, широко използвана за фактуриране от съседните икономики, и като резервна валута, като по този начин служи като макроикономическа опора за стабилността на по-широкия европейски регион. То се използва широко и от европейските износители и вносители в сделките им с останалата част на света. Същевременно международната парична и финансова система преминава през дълбока промяна, белязана от геополитически сътресения, нарастваща многополюсност и бързи технологични иновации. Използването на икономическите и финансовите взаимозависимости като оръжие, както и заплахите от използването им направиха да изпъкнат уязвимостите във финансовата стратегическа автономност на Съюза и на еврозоната. По-широкото международно използване на еврото би подпомогнало стратегическата автономност на ЕС, би намалило разходите за финансиране и би намалило валутните експозиции на дружествата, макар и с нови отговорности за поддържане на макрофинансовата стабилност. В този контекст разработването на цифрово евро, наред с усилията за подобряване на оперативната съвместимост на националните и регионалните частни платежни решения, би допринесло за укрепване на паричния суверенитет на Европа, като по този начин ще се намали зависимостта от неевропейски финансови инфраструктури и ще се повиши устойчивостта на европейската финансова и платежна система.

[12] COM(2025) 124 final.

(15) Финансовият сектор остана устойчив. Резултатите от проведения от Европейския банков орган през 2025 г. стрес тест в целия ЕС потвърдиха, че европейските банки остават стабилни дори при сериозен хипотетичен икономически спад. Въпреки това рисковете за финансовата стабилност са високи и продължават да съществуват уязвимости. През първата половина на 2025 г. банковият сектор в еврозоната продължи да функционира стабилно, подкрепен от стабилни капиталови и ликвидни позиции, както и от устойчива рентабилност, въпреки отслабването на глобалните и вътрешните условия и падащите лихвени проценти. Банковите оценки са се увеличили значително от средата на 2024 г. насам, като качеството на активите до момента се е запазило, а съотношенията на необслужваните кредити като цяло са стабилни. Същевременно международната среда отчита повече колебания. Несигурността на световната политика и нестабилните финансови условия в световен мащаб повишават риска от корекции на цените на активите и подновен натиск върху ликвидността и пазарите на държавен дълг. Както банките, така и небанковите финансови посредници (НБФП) имат значителни експозиции към чувствителни към търговията сектори, като стоманодобива и автомобилостроенето. Несъответствията по отношение на ликвидността и високият ливъридж в ключови сектори на НБФП са важни източници на уязвимост. Нарастващата взаимосвързаност между банките и НБФП, заедно със значителните връзки с други НБФП и пазари извън ЕС, увеличават сложността и експозициите, които понастоящем не са достатъчно видими и наблюдавани. Продължават да съществуват рискове в сектора на търговските недвижими имоти, които изискват внимателно наблюдение. Развитието на жилищния пазар също заслужава внимание, като се имат предвид връзките му с банковото кредитиране и частната задлъжнялост, както и с инвестициите и икономическата дейност като цяло. На фона на повишеното геополитическо напрежение киберрисковете продължават да придобиват все по-голямо значение като ключови оперативни уязвимости, включително за банките. За финансовия сектор съществуват и рискове, произтичащи от експозиции, свързани с климата и околната среда. В този контекст запазването на финансовата стабилност ще изисква постоянна бдителност, ориентиран към бъдещето надзор и засилена издръжливост във всички сегменти на финансовата система, включително чрез подходящи защитни мрежи.

ПРЕПОРЪЧВА на държавите членки от еврозоната да предприемат, заедно и поотделно в рамките на Еврогрупата, следните действия за периода 2026—-2027 г.:

(1) Да запазят фискалната устойчивост, да спазват препоръчаните планове за нетните разходи, включително, когато е приложимо, временната гъвкавост, предоставена чрез националната клауза за дерогация за разходите за отбрана. Това следва да доведе до съответно диференцирана фискална политика и до неутрална като цяло фискална позиция през 2026 г.

(2) Като спазват препоръчаните планове за нетните разходи, да прилагат средносрочни фискални стратегии, които дават възможност за необходимите разходи, свързани с отбранителните способности, укрепването на конкурентоспособността и увеличаването на инвестициите в стратегически приоритети. Да преосмислят приоритетите на националните бюджети и да предприемат мерки за повишаване на ефективността, ефикасността, качеството и състава на публичните приходи и разходи, включително чрез насърчаване на по-голямо частно застраховане за загуби, свързани със събития, свързани с климата.

(3) Да преодолеят затрудненията в отбранителната промишленост, за да се гарантира, че в съответствие с Пътната карта за отбранителната готовност до 2030 г. допълнителните публични разходи се превръщат в навременни и ефективни отбранителни способности. Да насърчават пазар за отбранително оборудване, обхващащ целия ЕС; да поощряват съвместното възлагане на обществени поръчки, което спомага за подобряване на ефективността и оперативната съвместимост и намалява разпокъсаността.

(4) Да приключат изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост до 31 август 2026 г. и да окажат подкрепа на инвестиционното финансиране през следващите години чрез координиране на националното финансиране и финансирането от ЕС. Да гарантират усвояването на наличните средства на ЕС, като се възползват от възможностите, въведени с междинния преглед на политиката на сближаване.

(5) Да насърчават повишаването на квалификацията и преквалификацията на работната сила с оглед увеличаване на производителността и капацитета за иновации и да подкрепят стратегическите сектори. Да подсилят политиките в областта на образованието и обучението с цел подобряване на образователните резултати със специален акцент върху основните и цифровите умения и осигуряване на по-добро съответствие между търсенето и предлагането на профили на уменията. Да преодолеят несъответствията между търсените и предлаганите умения и големите регионални различия по отношение на уменията и способностите на човешкия капитал. Да насърчават качеството на работните места и да увеличат допълнително участието на пазара на труда, включително за по-слабо представените групи на пазара на труда. Да предприемат мерки за улесняване на трансграничната мобилност в рамките на единния пазар и управляваната законна миграция на граждани на трети държави, упражняващи професии с недостиг на работна ръка. Да засилят стимулите за работа чрез изместване на данъчната тежест от труда, включително чрез целенасочени реформи на данъчната система и системата за социална сигурност. Да предприемат действия за борба и намаляване на бедността чрез запазване и укрепване на адекватни и устойчиви системи за социална закрила и приобщаване, както и достъп до финансово достъпни, устойчиви и качествени жилища. Да осигурят ефективно участие на социалните партньори в изготвянето на политиките и да засилят социалния диалог. Да осигурят ефективно участие на социалните партньори в изготвянето на политиките и да засилят социалния диалог.

(6) В съответствие с националните практики и като зачитат ролята на социалните партньори и на социалния диалог[13], да укрепват условията, които подкрепят устойчивия растеж на заплатите, особено за лицата с ниски и средни доходи, в съответствие с развитието на производителността, като надлежно се отчитат рисковете от инфлация и различията в конкурентоспособността в рамките на еврозоната.

[13] При подготовката на есенния пакет за 2026 г. Комисията и Съветът получиха становища от Европейската конфедерация на профсъюзите (ETUC) и сдруженията на работодателите. Вж. https://commission.europa.eu/publications/2026-european-semester-autumn-package_en.

(7) Да дадат предимство на публичните инвестиции и да стимулират частните инвестиции в подкрепа на научните изследвания и иновациите, декарбонизацията на промишлеността, чистата енергия и цифровия преход, икономическата сигурност и намаляването на стратегическите зависимости по веригите за създаване на стойност. Да насърчават разпределянето на ресурси към сектори и технологии с потенциал за висок растеж и да укрепват системите за иновации, включително чрез засилване на връзките между различните участници, като например предприятия, университети или научноизследователски институции, и развиване на ролята на рисковия капитал за финансиране на стартиращи и разрастващи се предприятия и ускоряване на внедряването на цифрови технологии и технологии с нулеви и ниски емисии.

(8) Да премахнат вътрешните пречки и регулаторните различия на национално равнище, както и оставащите недостатъци при транспонирането и съответствието, с цел задълбочаване на единния пазар и повишаване на ефективността и способността на предприятията да се разрастват.

(9) Да насърчават опростяването на нормативната уредба чрез идентифициране и намаляване на ненужната тежест и гарантиране на приемането на прозрачно и целенасочено регулиране, включително чрез ефективно използване на обществените консултации и консултациите със заинтересованите страни в законодателния процес, както и на последващите оценки на законодателството.

(10) Да изграждат Европейски съюз на спестяванията и инвестициите в съответствие със съобщението на Комисията от март 2025 г.[14] за насърчаване на конкурентоспособен и добре функциониращ капиталов пазар и банков сектор с цел мобилизиране на европейските спестявания за дългосрочни инвестиции, по-специално в сектори на европейската икономика с висок потенциал за растеж или от стратегическо значение. Да се справят с разпокъсаността на капиталовите пазари и пречките пред трансграничното предоставяне и потребление на финансови услуги, както и с различията в националните надзорни практики, като се постигне бърз напредък по предстоящия законодателен пакет относно интеграцията и надзора на капиталовите пазари.

(11) Да предприемат стъпки за изпълнение на препоръките на Комисията от 2025 г. относно увеличаване на наличността на спестовно-инвестиционни сметки с опростено и благоприятно данъчно третиране[15] (септември 2025 г.) и относно пенсионните информационни табла, системите за проследяване на пенсиите и автоматичното включване[16] (ноември 2025 г.), както и на препоръките, съдържащи се в Съобщението от 2025 г. относно стратегията за финансова грамотност за ЕС[17] (септември 2025 г.).

(12) Да предприемат всички необходими стъпки за създаването на цифрово евро, да насърчават иновациите и конкуренцията на пазара на плащанията и да гарантират непрекъснатия широк достъп и използваемост на парите на централната банка в цифровизиращата се икономика.

---

14 COM(2025) 124 final.
15 C(2025) 6800 final.
16 C(2025) 9300 final.
17 COM(2025) 681 final.

(13) Да насърчават международната роля на еврото и да се ангажират с по-нататъшното укрепване на позицията му в световен мащаб, включително чрез преодоляване на уязвимостите в европейските финансови инфраструктури.

(14) Да наблюдават рисковете за макрофинансовата стабилност, включително произтичащите от качеството на активите, динамиката на преоценката и експозициите, свързани с климата и околната среда, както и взаимовръзките между банките и небанковите посредници на основните финансови пазари и чрез частно финансиране. Когато е необходимо, да подобрят регулаторната и надзорната рамка за сектора на небанковото финансово посредничество, за да се гарантира, че възникващите уязвимости се установяват и управляват ефективно.

Съставено в Страсбург на […] година.

За Съвета
Председател